

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยผลิตเส้นไหมได้ปีละประมาณ 499,000 กิโลกรัม อยู่ทางภาคตะวันออก เนียงเหนือ เกษตรกรปลูกหม่อนเลี้ยงไหมกันเกือบทั่วครัวเรือน เนื้อที่ปลูกหม่อนครอบครัวละประมาณ 1 ไร่ และโคเส้นไหมดิบประมาณครอบครัวละ 1¹/₂ ก.ก.ต่อปี ประกอบด้วยไหมชั้นหนึ่ง ชั้นสอง และชั้นสาม ร้อยละ 35.2, 31.6 และ 33.2 ตามลำดับ

¹ ปัจจุบันการผลิตเส้นไหมไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด คือ โรงงคนผ้าไหม จึงต้องสั่งซื้อมาจากต่างประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.7 ต่อปี คือในปี 2503 สั่งเข้ามา 81,573 กิโลกรัม มูลค่า 17,097,000.00 บาท ในปี 2513 สั่งเข้ามา 181,678 กิโลกรัม มูลค่า 49,606,300.00 บาท ปีที่สั่งเข้ามามากที่สุดคือปี 2511 สั่งเข้ามาถึง 200,637 กิโลกรัม มูลค่า 75,257,400.00 บาท นอกจากจะสั่งเส้นไหมเข้ามาแล้ว ยังมีการสั่งผ้าไหมเข้ามาอีก แต่อัตราการสั่งเข้ามลดลงร้อยละ 12.9 ต่อปี กล่าวคือในปี 2503 สั่งเข้ามาจำนวน 391,100 ตารางหลา มูลค่า 3,135,300.00 บาท ในปี 2513 สั่งเข้ามาจำนวน 341,100 ตารางหลา มูลค่า 1,296,900.00 บาท (ตามตาราง 1-1)

ตาราง 1-1

ปริมาณและมูลค่าเส้นไหมที่ส่งเข้ามาระหว่างปี 2503-2518

<u>ปี</u>	<u>กิโลกรัม</u>	<u>มูลค่า (1,000 บาท)</u>
2503	81,573	17,097.0
2504	83,257	19,762.1
2505	78,295	20,125.0
2506	93,117	29,084.7
2507	91,193	24,175.9
2508	111,152	26,968.0
2509	135,362	43,764.2
2510	137,664	46,693.2
2511	200,367	75,257.4
2512	111,869	38,296.2
2513	181,678	49,296.2
2514	405,193	44,940
2515	104,154	46,192
2516	116,531	82,128
2517	73,500	53,308
2518	63,745	42,030

ที่มา : สถิติกรมศุลกากร

จากการที่ประเทศไทยส่งเส้นไหมเข้ามาจากต่างประเทศในระหว่างปี 2503-2513 นั้น มีอัตราการนำเข้าเพิ่มขึ้น 8.7% ต่อปี โดยใช่เป็นเส้นไหมยืนในอุตสาหกรรมทอผ้าไหม เป็นส่วนใหญ่ โดยเสียภาษีอากรขาเข้าในอัตราร้อยละ 5 ตามราคาเส้นไหมดิบที่นำเข้า แต่ถ้านำเข้ามาแล้วไม่ได้ใช้ในอุตสาหกรรมทอผ้าไหม จะต้องเสียภาษีอากรขาเข้าในอัตราร้อยละ 10 ประเทศที่เราส่งไหมเข้ามาได้แก่

1. ญี่ปุ่น	ส่งเข้ามาประมาณร้อยละ	56.9
2. เกาหลีใต้	"	29.8
3. สวิสเซอร์แลนด์	"	5.8
4. อิตาลี	"	1.5
5. อังกฤษ	"	1.2

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและผลิตเส้นไหม โดยผลิตได้ร้อยละ 1.2 ของผลผลิตเส้นไหมของโลก ในปี 2511 ประเทศผู้ผลิตไหมและส่งออกขายในตลาดโลก ได้แก่ ญี่ปุ่น, จีนแดง, รัสเซีย, อินเดีย, เกาหลีใต้, อิตาลี

นอกจากเราจะส่งไหมเข้ามาจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากในแต่ละปีแล้ว ประเทศไทยยังสามารถที่จะส่งผ้าไหม, รังไหมสด, เส้นไหมดิบ ไปขายยังต่างประเทศได้บาง ในปี 2503 ถึง 2513 ประเทศไทยส่งผ้าไหมไปยังต่างประเทศมากที่สุด คือ ส่งออกเพิ่มขึ้นปีละ 5.13% อันับรองลงมาคือรังไหมดิบ อัตราการส่งออกเพิ่มขึ้นปีละ 0.38% ส่วนเส้นไหมดิบนั้น อัตราการส่งออกน้อยมาก (ตามตาราง 1-2) ตลาดสำคัญของรังไหมไทย ได้แก่

1. ฮองกง	ส่งออกประมาณร้อยละ	54.4
2. ญี่ปุ่น	"	19.8
3. อิตาลี	"	19.6

ในเมื่อปรากฏชัดแล้วว่า ปริมาณเส้นไหมที่ส่งเข้ามาจากต่างประเทศในแต่ละปีมีจำนวนมาก แต่ในขณะเดียวกันที่ปริมาณเส้นไหมที่ส่งออกยังน้อยมาก ทำให้ประเทศไทยเสียดุลย์การค้ากับต่างประเทศปีละมาก ๆ และนับวันก็มักจะเพิ่มสูงมากขึ้น ดังนั้นควรจะมี

การส่งเสริมให้มีการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและสาวไหมกันอย่างจริงจังเสียที นอกจากประเทศไทย จะได้รับความร่วมมือจากองค์การ USAID ของสหรัฐอเมริกาทางด้านเงินทุนส่งเสริมการเลี้ยงไหมแล้วกรมประมงสงเคราะห์กระทรวงมหาดไทยและกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ก็ยังให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ แต่สิ่งหนึ่งที่ไม่ควรละเลยคือควรมีการศึกษาทุน การผลิตอย่างแท้จริง ศึกษาการรังไหมที่ผู้เลี้ยงไหมได้รับจากโรงงานสาวไหมว่าได้รับความ เป็นธรรมหรือไม่ และควรจะได้ทราบความเคลื่อนไหวของโรงงานสาวไหมควย แล้วหาหนทาง ให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ แต่จะต้องไม่ลืมว่าควรจะได้มีการติดตามผลของการช่วยเหลือ แลวนำมาวิเคราะห์ควยว่าทำไมเมื่อช่วยเหลือไปอย่างเต็มที่แล้วก็ยังไม่ค่อยลืเตาที่ควร

ตาราง 1-2

ปริมาณมูลค่างัวใหม่ เส้นไหม ที่ส่งออกระหว่างปี 2503-2513

ปี	วัวใหม่		เส้นไหม	
	ปริมาณ(ก.ก)	มูลค่า(1,000 บาท)	ปริมาณ(ก.ก)	มูลค่า(1,000บาท)
2503	14,790	115,704	68	3,500
2504	43,104	411,935	231	47,834
2505	40,585	364,770	61	11,600
2506	57,051	584,280	634	115,523
2507	54,174	663,473	-	-
2508	46,335	516,917	7,889	967,739
2509	31,707	646,278	2,101	323,728
2510	40,283	569,320	2	1,040
2511	52,479	867,408	10	3,600
2512	53,436	818,315	5	988
2513	33,848	56,948	เล็กน้อย	499

ที่มา : สถิติรายปีของกรมศุลกากร

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่มีเนื้อที่มากที่สุดของประเทศไทย รายได้ของประชากรส่วนใหญ่ได้มาจากการปลูกหมอนเลี้ยงไหม จะเห็นได้ว่าปริมาณของความตองการเส้นไหมดิบมีมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งถ้าผลิตได้มากขึ้นก็จะเป็นการเพิ่มทุนรายได้ของประเทศยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงน่าจะศึกษาถึงความเป็นไปของเส้นไหม เริ่มตั้งแต่การปลูกหมอน นำไข่ไหมมาเลี้ยงจนกระทั่งไคร้งไหม แล้วนำรังไหมไปสาวเป็นเส้นไหมดิบ จะต้องเสียค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเท่าใด ค่าใช้จ่ายเหล่านั้นประกอบไปด้วยอะไรบ้าง เพื่อจะทราบต้นทุนการผลิตเส้นไหมขึ้นต่อ 1 ก.ก.

สาเหตุที่ไม่ได้ออกศึกษาต้นทุนการผลิตเส้นไหมพุ่ง เพราะว่าการผลิตเส้นไหมพุ่งในประเทศไทยยังไม่มีการเก็บบันทึกต้นทุนที่เกิดขึ้น ผู้ผลิตเส้นไหมพุ่งส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านที่อยู่กระจัดกระจายทั่ว ๆ ไป ไปยังไม่มีโรงงานสาวไหมพุ่งเป็นหลักแหล่ง จึงเป็นการยากและต้องใช้เวลาในการศึกษาต้นทุน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงต้นทุนการผลิตเส้นไหมขึ้นในประเทศไทย ซึ่งพอจะเป็นแนวทางให้ผู้มีหน้าที่กำหนดราคาประกันของเส้นไหมขึ้นได้มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดได้ดียิ่งขึ้น

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

เนื่องจากการปลูกหมอน การเลี้ยงไหม และการสาวไหม เป็นกรรมวิธีการผลิตที่เกี่ยวข้องเนื่องกันเป็นลูกโซ่ จะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไปไม่ได้ การปลูกหมอนจะเป็นกรรมวิธีการผลิตที่ยากที่สุด เพราะจะต้องใช้เนื้อที่มาก ต้องมีการดูแลอย่างทั่วถึง ต้องมีการตัดแต่งกิ่งซึ่งต้องใช้หลักวิชาการเข้าช่วย จึงจะได้ปริมาณหมอนเพียงพอที่จะเลี้ยงไหมให้ไคร้งไหมส่งไปยังโรงงานสาวไหมอย่างสม่ำเสมอตลอดปี ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่า น่าจะได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการสาวไหม นับตั้งแต่การปลูกหมอนเป็นต้นไป

ดังนั้นในบทที่ 2 จะได้กล่าวถึงเรื่องหมอนและไหมอย่างละเอียด ซึ่งจะทำให้ผู้ที่ไม่เคยรู้จักหรือคุ้นเคยกับเรื่องไหมมาก่อน จะสามารถเข้าใจได้ก็พอสมควร ในบทที่ 3 จะได้แสดงรายละเอียดในการเลี้ยงไหมอย่างแท้จริง สำหรับการสาวไหมนั้นจะต้องใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ไคบาง และต่างจากที่ชาวบ้านสาวด้วยมืออย่างไร จะปรากฏในบทที่ 4 บทสำคัญของ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก็คือ บทที่ 5 ซึ่งเป็นบทที่แจ่มแจ้งรายละเอียดของต้นทุนในการสาวไหมขึ้นในประเทศไทย ในบทที่ 6 จะได้อธิบายถึงภาวะการผลิตและการค้าเส้นไหมในประเทศไทย

และในบทที่ 7 เป็นการสรุปการวิจัยและการเสนอแนะของผู้เขียนที่ได้รับฟังมาจากผู้เลี้ยงไหมและโรงงานสาวไหมต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจและไม่ควรละเลย

1.4 วิธีการคนจว้าและวิจัย

ในการศึกษาต้นทุนการผลิตเส้นไหมขึ้น จำเป็นที่ผู้ศึกษาจะต้องเข้าใจถึงกรรมวิธีในการเลี้ยงไหมตลอดไปจนถึงกรรมวิธีในการสาวไหม ซึ่งทั้ง 2 อย่างนี้ ผู้เขียนได้เข้าศึกษาและสังเกตการณ์ที่ศูนย์วิจัยและอบรมไหมของกรมวิชาการเกษตร จังหวัดนครราชสีมา

ตัวเลขต้นทุนการผลิตและรายละเอียดต่าง ๆ ได้จากบริษัทต่าง ๆ ที่ทำการสาวไหมอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวเลขอ้างอิงต่าง ๆ ได้คนจว้าจากห้องสมุดต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดของกองเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ห้องสมุดกรมศุลกากร

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

จะทำให้ทราบต้นทุนการผลิตแต่ละขั้นตอน ของแต่ละโรงงานสาวไหมที่มีอยู่ในประเทศไทย ทำให้ทราบได้ว่าต้นทุนการผลิตของโรงงานใดสูง และสูงเพราะเหตุใด และจากต้นทุนการผลิตของแต่ละโรงงานนั้น จะทำให้ผู้พิจารณากำหนดราคาประกันเส้นไหมภายในประเทศได้ใช้เป็นหลักในการพิจารณาราคาประกันต่อไป.